

Sosyal Güvenlik Konusunda Bazı Hatırlatmalar

Kamber Kaya

YMM

Sunum Planı

- **5510 Genel Hatırlatmalar**
- **Bağımsız Çalışanlar konusunda hatırlatmalar**
- **SGK Teşvikleri**
- **1. Bölüm – 5510 Genel hatırlatmalar**

Sosyal Güvenlik Nedir ?

- **Sosyal güvenlik**, geliri ne olursa olsun bireylere belirli **sosyal riskler** karşısında ekonomik **güvence** sağlanmasını, onun kimi zararlara uğrama olasılığına karşı **korunmasını**, sosyal zararların tehlikeleri karşısında bireyin ekonomik yönden güçlü kılınmasını içermektedir.

Sosyal Güvenlik Evrensel Hak

- **1948 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi**dir. Bildirgenin 22 nci maddesinde “Herkes, toplumun bir ferdi olarak sosyal güvenlik hakkına sahiptir; sosyal güvenlik, bireyin onuru, kişiliğinin geliştirilmesi için kaçınılmaz ekonomik, sosyal ve kültürel hakların tatmin edilmesine dayanır.” ifadesi yer almaktadır.
- **Uluslar Arası Çalışma Örgütü (ILO)** 1944 Philadelphia konferansında Sosyal Güvenlik “Halkın sağlık, işsizlik, yaşlılık, ölüm sebebiyle geçici veya sürekli olarak kazançtan mahrum kalması durumunda düşeceği fakirliğe karşı tıbbi bakımdan dolayı, çocuk sayısının artması ve analık halinde korunmasına yönelik umumi tedbirler sistemi” olarak tanımlanmıştır.

5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Yasası

- **Amaç;** Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri **güvence altına almak**; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir.

Sigortalı sayılanlar

MADDE 4- / 1

- **a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar, (SSK)**
- **b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise; (Bağ-Kur)**
 - 1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,
 - 2) Gelir vergisinden muaf, esnaf siciline kayıtlı olanlar,
 - 3) A.Ş. yönetim kurulu üyesi ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,
 - 4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- **c) Kamu idarelerinde çalışanlar (Emekli Sandığı)**

Genel Sağlık Sigortası – Madde 60

- Genel Sağlık Sigortası zorunlu
- 30 Gün prim ödenir,
- 30 Günden az çalışması bulunanlar isteğe bağlı sigorta ile günlerini tamamlayabilir,
- 18 Yaşından küçükler, Bakmakla yükümlü olanlar hariç,
- Resen Tescil edilir,
- Genel sağlık sigortasından yararlanmak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için bir hak, Kurum için ise bu hizmet ve hakların finansmanını sağlamak bir yükümlülüktür.

Genel Sağlık Sigortası

- Gelir Testi zorunlu,
- Gelir testi ile aile içindeki gelirin
- Asgari ücretin **üçte birinden az** olanlar prim ödemezler,
- Asgari ücretin $\frac{1}{3}$ ile asgari ücrete kadar olan kişiler için prime esas kazancın alt sınırının **üçte biri**,
- Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olan kişiler prime esas kazancın **alt sınırı tutarı**,
- Asgari ücretin iki katından fazla olan kişiler için ise belirlenen prime esas kazanç alt sınırının **iki katı** prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır.

Prime esas kazançlar – Madde 80

- Hizmet akdi ile çalışanlarda prime esas kazançlar
- Prime esas kazançların hesabında;
 - 1) Hak edilen ücretlerin,
 - 2) **Prim, ikramiye** ve bu nitelikteki **her çeşit** istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için **özel sağlık** sigortalarına ve BES 'ne ödenen tutarların,
 - 3) İdare veya **yargı mercilerince** verilen karar gereğince yukarıdaki belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,
brüt toplamı esas alınır.

Prime esas kazançlar II - İstisnalar

- **Tümü prime tabi tutulmayacak ödemeler (1)**
- Ayni yardımlar,
- ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı,
- kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları,
- **Kısmen prime tabi tutulacak ödemeler (2)**
- Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları,
- işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve BES 'e ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve BES katkı payı tutarları, prime esas kazançla tabi tutulmaz.

2015 Yılı değerleri

Yemek paraları:

- Brüt Günlük Asgari Ücret X % 6 X (Ay içinde Fiilen Çalışılan gün sayısı) Yemek Parası Verilen Gün Sayısı = Istisna Tutarı, (2,54 TL / Gün)
- **Çocuk zammı:** En fazla iki çocuğa kadar çocuk başına her yıl belirlenen aylık asgari ücretin %2'si, (25,47 L / Ay)
- **Aile zammı (yardımı):** Brüt Aylık Asgari Ücret X % 10 = Istisna Tutarı, (127,35 TL / Ay)
- Ödemelerin yıllık olarak bir defada ödenmesi halinde, bu defa ödemenin yapıldığı tarihteki asgari ücret üzerinden,
- **Belirlenen değerler X 12 ay olarak dikkate alınır,**
- **Asgari Ücret : 1.273,50 TL**
- belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur.

Üst Sınırı aşan ödemeler

- Ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur.
- Diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dâhil edilir ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak **iki ayı geçmemek üzere** üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilave edilir.
- **Üst Sınırı aşan ödemeler-örnek**
- Aylık Maaş 7.000.-TL, ay içinde tahakkuk eden prim 10.000.-TL
- 1. ay. 8.277,75 TL prime esas tutulur,
- 2. Ay. Ay içindeki ödeme 7.000.- TL, önceki aydan devir matrah 8.722,25 TL, bu ay 8.277,75 Prime esas tutulur,
- 3. Ay. Ay içindeki ödeme 7.000.- TL, önceki aydan devir matrah 7.444,50 TL, bu ay 8.277,75 Prime esas tutulur, artan tutar 6.166.75 TL için bir işlem yapılmaz,

Prim oranları

Sigorta Türü	İşveren %	Sigortalı %	Toplam %
Malüllük Yaşlılık Primi	11	9	20
Kısa Vadesi Sigorta Primi	2	0	2
Genel Sağlık Sigortası	7,5	5	12,5
TOPLAM %	20,5	14	34,5

Prim oranları ve Devlet katkısı

- Devlet, Kurumun ay itibarıyla tahsil ettiği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası priminin **dörtte biri** oranında Kuruma katkı yapar.
- Devlet katkısı olarak hesaplanacak tutar talep edilen tarihi takip eden 15 gün içinde Hazinece Kuruma ödenir.

Günlük kazanç sınırları

- Prim hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri,
- Üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının **6,5 katı**,
- ancak sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için **3 katıdır**.
- Alt Sınır, 1.273,50 TL Üst Sınır 8.277,75 TL (2015)

Prim borçlarının ödenmemesi

- Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren;
- İlk üç aylık sürede her bir ay için % 3 (%2) oranında **gecikme cezası** uygulanarak artırılır.
- Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait TL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak **gecikme zammı** hesaplanır.
- Ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır.
- Bakanlar Kurulu, ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına artırmaya, oranı % 1 e kadar indirmeye yetkilidir.
- Dava ve icra takibi açılmış olsa bile, prim ve diğer Kurum alacaklarının ödenmemiş kısmı için gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilir.

SMM – YMM Raporları – Md. 59

- İhaleli işler ile özel bina inşaatı işyerleri işverenlerine, Kuruma prim borçlarının bulunmadığını gösteren **ilişiksizlik belgesinin verilmesinde,**
- SMMM ler ile YMM ler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda Kuruma bildirildiği tespit edilen işçilik tutarlarının uygunluğu esas alınabilir.
- Yönetmelik; **Meslek mensuplarınca** rapor düzenlenebilecek işlerin istihkak ve maliyet tutarlarının **sınırları** Kurum Yönetim Kurulunca belirlenir.
- Kurum ile TÜRMOB işbirliği ile belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde rapor düzenlenmesi konusunda, meslek mensuplarına gerekli **eğitim verilebilir.**

Asgari işçilik uygulaması ve uzlaşma I

- Yeterli işçiliğin bildirilmemiş olan hallerde; **eksik bildirilen** işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, GC ve GZ ile birlikte **bir ay içinde** ödenmek üzere işverene tebliğ edilir.
- Tebliğ edilen tutarın ödendiği veya ödeneceğinin işveren tarafından yazılı olarak taahhüt edilmesi halinde **borç kesinleşir.**
- İşveren, prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren **bir ay içinde Kuruma itiraz edebilir.**
- İtiraz takibi **durdurur.**
- Kurumca itirazın reddi halinde işveren, kararın tebliğ tarihinden itibaren **bir ay içinde** yetkili iş **mahkemesine** başvurabilir.
- Mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz.

Asgari işçilik uygulaması ve uzlaşma II

- Devamlı mahiyetteki işyerlerinde yapılan asgari işçilik incelemesi sonucu fark sigorta primine esas kazanç matrahı üzerinden GC ve GZ ile birlikte hesaplanacak sigorta primi ve buna bağlı uygulanacak idari para cezalarında, konuya ilişkin raporun Kurumun ilgili birimine gönderilmesinden önce işverenle **uzlaşma yapılabilir**.
- Uzlaşmaya varılması tutanakla tespit edilir.

Asgari işçilik uygulaması ve uzlaşma III

- **Uzlaşılın tutarlar kesin** olup, dava açılmaz, şikayet ve itirazda bulunulamaz.
- Uzlaşılın prim ve İPC, uzlaşma tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren **bir ay içinde ödenir.**
- Uzlaşılın tutarların, bu sürede **tam olarak ödenmemesi** halinde uzlaşma bozulur,
- Uzlaşmaya varılmaması, bozulması hallerinde işveren, bu konuya ilişkin daha sonra uzlaşma talep edemez.

Kurumca verilecek idarî para cezaları

- İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren **on beş gün içinde** Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır
- veya aynı süre içinde Kuruma **itiraz** edilebilir. İtiraz takibi durdurur.
- Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren **otuz gün** içinde yetkili idare **mahkemesine** başvurabilirler.
- Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

Kurumca verilecek idarî para cezaları II

- İPC larının Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan tebliğ tarihinden itibaren **on beş gün** içinde **peşin ödenmesi** halinde, **dörtte üçü** tahsil edilir.
- Peşin ödeme İPC sına karşı **yargı yoluna başvurma** hakkını etkilemez.
- Mahkemeye başvurulması İPC sının **takip ve tahsilini durdurmaz**. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödenmeyen İPC ları, hesaplanacak GZ ve GZ ile birlikte tahsil edilir.
- İPC ları **on yıllık zamanaşımı** süresine tabidir. Zamanaşımı süresi, fiilin işlendiği tarihten itibaren başlar.
- (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (...) "Ancak Kurumca veya mahkemece Kurum lehine karar verilmesi halinde, daha önce tahsil edilmemiş olan dörtte birlik ceza tutarı, 89 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü de dikkate alınarak tahsil edilir."

Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı

- Ev hizmetlerinde çalıştırılan ve ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı **10 gün ve daha fazla** olan sigortalılar hakkında Kanunun 4 / 1 (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin hükümler uygulanır.
- Bunların bildirimi, en geç çalışmanın geçtiği **ayın sonuna kadar** yapılır. Süresinde yapılmayan bildirim için İPC uygulanır.

Ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı II

- Ev hizmetlerinde çalıştırılan çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı **10 günden az** olanlar için ise, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak prime esas günlük kazanç **alt sınırının %2'si** oranında **iş kazası ve meslek hastalığı** sigortası primi ödenir.
- Bu şekilde çalışanların sigortalılık tescili, en geç çalışmanın geçtiği **ayın sonuna kadar** Kuruma verilir,
- Sigortalılık başlangıcında kayıtlı en eski tarih esas alınır. Bunlar hakkında hastalık sigortası hükümleri uygulanmaz.
- Bu fıkra kapsamına girenler, adlarına ödenen priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın otuz katının %32,5 oranında prim ödeyebilir. Bunun %20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %12,5'i genel sağlık sigortası primidir. Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşer. Ödenen primler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.

- **Bağımsız Çalışan Sigortalılar
konusunda hatırlatmalar**

Sigortalılığın başlangıcı – 4 /1 b

- 4/1 b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan,
- Gelir vergisi mükellefi olanlar ile şahıs şirketleri ortaklarının vergi **mükellefiyetlerinin** başladıkları tarihten;
- Sermaye şirketleri ortaklarının, şirketin ticaret sicil memurluklarınca **tescil edildikleri** tarihten;
- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının **yönetim kuruluna seçildikleri** tarihten;
- Gelir vergisinden muaf olanların ise esnaf ve sanatkâr **siciline kayıtlı** oldukları **tarihten**;
- **15 Gün içinde** kuruma yazılı olarak başvurmak zorundadır,
- Tarım sigortalıları 1 ay içinde kuruma bildirilir,

Hizmet Akdiyle veya Bağımsız Çalışan Sigortalıların İş kazasını bildirmesi

- 4/1 (b) kapsamında bulunan sigortalı kendisi tarafından, **bir ayı geçmemek** şartıyla rahatsızlığının bildirim yapmaya engel olmadığı günden sonra **üç işgünü içinde**,
- iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi ile doğrudan ya da taahhütlü posta ile Kuruma bildirilmesi zorunludur.

İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasından sağlanan haklar

- Sigortalıya, geçici iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilmesi.
- Sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri bağlanması.
- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerine, gelir bağlanması.
- Gelir bağlanmış olan kız çocuklarına evlenme ödeneği verilmesi.
- İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölen sigortalı için cenaze ödeneği verilmesi.

Sosyal güvenlik destek primi

- Geçici Madde 14 SGK emeklilerinin 4 / 1 (b) bendine tabi çalışmaya başlayanların almakta oldukları aylıklarının % 10'u oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.
- **6645 (04.04.2015) Sayılı kanun ile**
- %15 oranı, 2015 yılı Temmuz ve takip eden ödeme dönemlerine ilişkin olmak üzere %10 olarak uygulanır.

Ortakların kendi şirketlerinde sigortalılığı

- 4 / 1 (b) bendi kapsamında sayılanlar, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı, 4 / 1 (a) bendi kapsamında sigortalı bildirilemezler.

Prime esas kazançlar IV – 4/1 b

- 4 / 1 (b) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları,
- a) Aylık prime esas kazanç, prime esas günlük kazanç **alt sınırı ile üst sınırı arasında** kalmak şartı ile **kendileri tarafından** beyan edilecektir,
- **b) Sigortalı aynı zamanda işveren ise aylık prime esas kazancı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yükseğinin otuz katından az olamaz. Aylık prime esas kazancı, çalıştırdığı sigortalının otuz günlük prime esas kazancından düşük olduğu tespit edilen sigortalıların aylık prime esas kazançları, tespit edilen kazanç düzeyine çıkartılarak aradaki farkın primi, 89 uncu madde hükümlerine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir. hükmü**
- **6645 (04.04.2015) Sayılı kanun Madde 46 ile kaldırıldı,**

İŞVERENLERE YÖNELİK SİGORTA PRİM DESTEKLERİ

5746 Sayılı Kanun Kapsamında Ar-Ge Faaliyetlerinde Sigorta Primi Desteği

- **Yasal Dayanak** 12.03.2008 tarihli ve 5746 sayılı Kanun
- **İkincil Mevzuat** 2008/85 ve 2009/21 sayılı Genelgeler
- **Uygulamanın sona erme tarihi** 31.12.2023
- 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların, ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi **işveren hissesinin yarısı** teşvik kapsamındadır,

Özürlü sigortalıların istihdamına ilişkin işveren hissesi prim Teşviki

- **Yasal Dayanak** 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi
- **Uygulama başlangıcı** 01.07.2008
- **Uygulama Süresiz**
- **İkincil Mevzuat** 2008-77 sayılı Genelge

- **Teşvik ile sağlanan fayda**
- 50 veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde ve **korumalı işyerlerinde** çalıştırılan her bir özürlü sigortalı için **prime esas kazanç alt sınırı üzerinden** hesaplanan sigorta primine ait **işveren hissesinin tamamı** (%100'ü),
- **Kontenjan fazlası** özürlü sigortalı çalıştıran veya **yükümlü olmadığı halde** özürlü sigortalı çalıştıran işyerlerinde çalıştırılan her bir özürlü sigortalı için **prime esas kazanç alt sınırı üzerinden** hesaplanan sigorta primine ait **işveren hissesinin yarısı** (%50'si),
- Hazinece karşılanacaktır.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranının işveren hissesinden beş puanlık indirim

- **Yasal Dayanak** 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi
- **Uygulama başlangıcı** 01.10.2008
- **Uygulamanın sona erme tarihi** Süresiz
- **İkincil Mevzuat** 2008/93,2009/139 ve 2011/45 sayılı Genelgeler

- **Teşvikten Yararlanma Şartları**

- Aylık prim ve hizmet belgesinin **süresi içinde** Kuruma verilmesi,
- Sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden kısmı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine isabet eden kısmın **tamamının ödenmesi**,
- Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme zammı ve gecikme cezası **borcu bulunmaması**,
gerekmektedir.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun Geçici 10. Maddesi Gereğince Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

- **Yasal Dayanak** 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 10 uncu maddesi
- **Uygulama başlangıcı** 01.03.2011
- **Uygulamanın sona erme tarihi** 31.12.2015 tarihinde uygulama sona erecektir. (Bakanlar Kurulu süreyi 5 yıl uzatmaya yetkilidir.)
- **İkincil Mevzuat** 2011/45 sayılı Genelge

Teşvik ile sağlanan fayda

İşveren tarafından ödenmekte olan prim oranının 20,5 puanı İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanmaktadır.

Genel Şartlar

- Özel sektör işverenlerince işe alınması ve fiilen çalıştırılması,
- Alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin SGK'ya verilen Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olması,
- **Son altı aydaki ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınması,**
gerekmektedir.

- **18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;**
- **Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için 48 Ay**
- Mesleki ve teknik eğitim veren **orta veya yüksek öğretimi** veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen **işgücü yetiştirme kurslarını** bitirenler için **36 Ay**
- Sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için **24 Ay**
- Bu kapsama girenlerin Türkiye İş Kurumu'na kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süre eklenir.

- 29 yaşından büyük erkeklerden, **mesleki yeterlik** belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren **orta veya yüksek** öğretimi bitirenler için **24 Ay**
- 4/a bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten **sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar** veya mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek **öğretimi bitirenler** için **12 Ay**
- Türkiye **İş Kurumuna** kayıtlı, 18 yaşından büyük, Kanunda sayılan **belgelere sahip olmayan** kişiler için **6 Ay**
- Bu kapsama girenlerin Türkiye İş Kurumu'na kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süre eklenir

İşsizlik ödeneği alanların istihdamı

- **Yasal Dayanak** 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesi
- **Uygulama başlangıcı** 01.10.2009
- **Uygulamanın sona erme tarihi** – Süresiz
- **İkincil Mevzuat** 2009/149 Sayılı Genelge
- **Prime esas kazanç alt sınırı üzerinden** tahakkuk eden işçi ve işveren sigorta primlerinin tamamı ile kısa vadeli sigorta prim tutarlarının %1'i İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Buna göre:
 - KVSK prim tutarının %1'i
 - MYÖ sigortası prim tutarının tamamı (%20)
 - GSS prim tutarının tamamı (%12,5)

- Teşvik Kapsamına Giren İşyerleri**

- İşsizlik ödeneği almakta olan sigortalı işsizleri işe alınma tarihlerinden önceki aydan başlayarak **son altı aylık** dönemde bildirilen **ortalama** sigortalı sayısına **ilave olarak** işe alan özel sektör işyerleri,

- Teşvikten Yararlanma Süresi**

- Kapsama giren her bir sigortalı için işe alındığı tarihten hizmet akdinin devam etmesi kaydıyla işsizlik ödeneğinin **kalan süresi** boyunca,

5225 Sayılı Kültür Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu Kapsamında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Teşvik Kapsamına Giren İşyerleri

- 5225 sayılı Kanunda  ng r len sigorta primi işveren hissesi teşvikinden, kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlerden, Kültür ve Turizm Bakanlığından ‘Kültür Yatırım Belgesi’ veya ‘Kültür Girişim Belgesi’ almış olan işverenler yararlanabileceklerdir.

- **Yasal Dayanak** 5225 Sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu 5 inci Madde
- **Uygulama başlangıcı**
01.08.2004 – Süresiz (3-7 Yıl)
- **İkincil Mevzuat** 2010/109 sayılı Genelge

- **Teşvik ile sağlanan fayda**
- **‘Kültür Yatırım Belgesi’ almış olan işyerlerinde fiilen çalışan sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin üç yılı aşmamak üzere %50’si**
- **‘Kültür Girişim Belgesi’ almış işyerlerinde fiilen çalışan sigortalıların ise prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yedi yılı aşmamak üzere % 25’i**

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar Kapsamında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

- 2012/1 sayılı Tebliğle destekten yararlanılacak olan süre, **gemi yatırımları hariç** olmak üzere yatırıma başlama tarihine ve yatırımın yapıldığı bölgeye göre farklılık göstermekte olup, uygulamada Türkiye 6 Bölgeye ayrılmış ve bu bölgelerdeki yatırım teşvik belgesine sahip olan işyerleri, belirli sürelerle, ***sigortalı ve işveren hissesinin tamamı** Ekonomi Bakanlığı tarafından karşılanarak teşvik edilmektedir.

•Teşvik ile sağlanan fayda

- Yatırımlarda Devlet Yardımları hakkında karar çerçevesinde teşvik edilen yatırımlara bağlı olarak gerçekleştirilecek istihdam için, **prime esas kazanç alt sınırı üzerinden** hesaplanan sigorta primlerinin **işveren hisselerinin tamamına** kadar olan kısmı

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar Kapsamında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Bölgeler	31/12/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	1/1/2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
1	2 yıl	-
2	3 yıl	-
3	5 yıl	3 yıl
4	6 yıl	5 yıl
5	7 yıl	6 yıl
6	10 yıl	7 yıl

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar Kapsamında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Büyük Ölçekli Yatırımlar
Bölgeler	Sigorta Prim Desteęinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)	Sigorta Prim Desteęinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)
1	10	3
2	15	5
3	20	8
4	25	10
5	35	11
6	50	15

AYNI ANDA BİRDEN FAZLA TEŞVİKTEN YARARLANMA

- Öngörülen sigorta prim desteğinden yararlanılması sırasında,
- Öncelikle beş puanlık prim desteğinden öncelikle yararlanılacak,
- Ardından belirtilen Kanunlarda öngörülen desteklerden, işveren hissesine isabet eden **beş puanlık kısım düşüldükten sonra** kalan işveren hissesi üzerinden ilgili kanunlarda öngörülen oranlar üzerinden sigorta prim desteğinden yararlanılabilecektir.

- **Teşekkürler...**